

gen Grad til at trykke dem. Jeg ser ikke, at Staten har nogen Glæde af det. Det forekommer mig, at det er Penge, som Staten helst burde undvære.

Den højtærede Finansminister søgte utvivlsomt ved de Tal, han fremsatte, at gøre Tinget opmærksom paa, hvilket frygteligt Sodoma København egentlig var. Han nævnede, at man her havde givet ud — og selv under en Nedgangsperiode var Udgiften stor — 4,800,000 Kr., men hvis man nu vil regne med en By, der har ca. 450,000 Indbyggere, saa vil man se, at det, der gives ud om Aaret pr. Indbygger, kun bliver ca. 12 Kr. eller 1 Kr. pr. Maaaned eller 25 Øre om Ugen, og saa maa man endda regne med dem, der have købt de dyre Pladser, naar man vil se, hvad de brede Lag have givet ud til Fornøjelser. Det vil da vise sig, at dette tilsyneladende saa store Tal svinder ind til forholdsvis lidt, der aldeles ikke tyder paa, at Menneskene her leve i en evig Fornøjelsesrus og kun tænke paa Fornøjelser, hvad man efter Udtalelser i Provinspressen synes at have forudsat at kunne anføre som Argument ved Behandlingen af dette Lovforslag til Støtte for dets Vedtagelse.

Hvis det er Hensigten, at man vil ramme Fornøjelserne, hvis man har tænkt sig, at det var en Nødvendighed at forbedre Befolkningen, at give den andre Glæder, saa vilde det dog maaske ikke være helt uberettiget, om man spurgte, hvor meget ofres der da privat, hvor Lovgivningen ikke kan ramme. Jeg kender noget til Landet, mere til Byen, og jeg ved, at der ganske sikkert begge Steder baade paa Landet og i Byen ofres adskilligt paa Gilder og Selskaber, som, naar man regner det ud, ofte medfører ret store, undertiden uforholdsmæssige store Udgifter for dem, der holde disse Gilder. Hvis man nu skulde ramme denne Form for Underholdning og Fornøjelser, saa maatte naturligvis Lovgivningen gaa ud over alle de Regler, den hidtil har fulgt; Rammerne vilde blive brudte. Man kan overhovedet ikke gøre det. Jeg anfører det ogsaa kun eksempelvis. Men her vilde der sikkert kunne indvindes betydeligt mere, end naar man tænker paa en Skat som den foreliggende. Man er nødt til at tage dette med i Betragtning, naar man vil regne ud, hvad der f. Eks. gives ud til Fornøjelser i en stor By som København. Paa Landet have Forlystelserne een Karakter, i Byerne, specielt i København, en anden. En Byarbejder, der har en 1-Værelses eller en 2-Værelses Lejlighed, har

ikke megen Adgang til at holde Gilder eller lave Fornøjelser i sit private Hjem. Han har ikke en Gang det, der saa ofte har Betydning for Proprietærer, Bønder og lignende indenfor Bourgeoisiet, en Have. Han har ikke Køretøj. Han har vanskeligt ved at naa ud til den frie Natur, og skal han endelig derud, fordyres det for ham, i Kraft af et andet foreliggende Lovforslag, enten han kører paa Cykle eller Jernbane, og hvis denne Mand virkelig vil have en Adspredelse i sin ofte graa og triste Tilværelse, hvis han vil ofre en Krone paa Fornøjelse, f. Eks. til en Teaterbillet, skal det gøres ham 15 Øre dyrere, hvad der dog ikke forekommer mig at være Spor af Anledning til. Ligeledes hvis han vil ofre denne Krone til to Fornøjelser og f. Eks. gaa i Varieté i Stedet for i Teatret, saa bliver Resultatet det samme. Jeg synes, at den Adspredelse, et Menneske kan faa efter Dagens Arbejde, ikke fortjener at blive beskattet. Selv om det kun var en sund Latter, han fik ved at komme ind paa et Sted, hvor der var Komik, saa har Latteren sin Værdi, naar den er sund, fordi Latteren virker befriende. Ikke blot har den en ren fysisk Egenskab, thi naar Mennesker kunne le, faa de et bedre Helbred, end naar de gaa og ere gnavne. Men den har ogsaa en aandelig Værdi, som vel er værd at tage med i Betragtning.

Jeg skal ikke opholde mig ved Spørgsmaalet om den mere eller mindre gode Teaterkunst, da det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) har berørt dette. Jeg tror aldeles ikke, at Teaterkunsten vil blive bedre, fordi Billetten bliver dyrere. Jeg tror snarere det modsatte.

I Anledning af nogle af de Udtalelser, der senere fremkom fra den højtærede Finansminister, vil jeg gerne sige, at han alligevel ikke undgik det, som det vistnok var hans Hensigt at undgaa, nemlig at komme ind paa det moralske. Nu har jeg meget stor Respekt og Agtelse for den ærede Politiker N. N., men jeg har mindre Respekt for den højtærede Finansminister N. N., naar han begynder at tale om Moral, thi saa maa man altid være betænkt paa, at Finansministre i det hele taget undertiden tvinges til eller i alt Fald fristes til at blande deres Moral med ind i deres finansielle Spekulationer, og dette Skær har den højtærede Finansminister heller ikke helt undgaaet. Han talte saaledes i Dag om, at der var dog de Glæder, der vare bedre; der var Underholdning i Hjemmet, disse Glæder, som han